

K40790-6

Käsitalo viha.

Aluole T. Hlakas

1923.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K40990 6

Leivaporni lina.

Selle valmistamiseks tuleb võtta valge harv
niide tükk nii suur, kui tahetakse teha.
See peab täiesti neljakaandiline, ühe pin-
nuse äärtega olema, mis ühetasaselt lõiga-
tud on. Nüüd tuleb sissest mõõlda 4 cm. m.
niide kookha poole, ja ajame sealt lõnga
mööda valge niide läbi, nii tuleb se-
da iga küljega teha. Nüüd võtame min-
gisugust värvilist lõnga ja hakkame teda
kaunistama. Seal juures tarvitades ainult
eespisteid. Siinra võib igaüks niisuguse mus-
sri teha, kuidas kellelegi meeldib. Kümma-
gile poole valget niiti tuleb aga ühe pal-
ju värvilisi lõngu ajada, nii et valge niit
keskele jääb. Alles aga pärast väga toim

mata tuleb. Iseäranis tuleb hoolega vaadata et nargad ilusti jääksid. Kui niid igasse serva on muster valmis, õmmeldes peab igast servast lõugu väga riskuma ja ainult 6-7 lõnga jätma, nii et parajad narmad jääksid. Kõige selle töö juures peab seda lappi puhalt hoidma.

Eespiste.

Seda pistet tuleks järgmiselt õmmelda: Nõel pistetakse riide pahemale poolt paremale poole, mille juures pahemale pooli ots jääb, mis pärast sinna ära kinnitada tuleb. Nüüd jäetakse mõni lõng vahet, nii kuidas keegi soovib, kas väikest või pinna pistet ja torgataks nõel ettepoole minnes pahemale poole. Siis võetakse sama arv lõnga nõela peale, kui enne vahet jäi ja torgataks jälle nõel paremale poole ja

3
sedaviisi ikka edasi, viimaks tulevad ka
otsad ära kinnitada. Seola pistet tar-
vitakse ka traageldamise juures.

Järelpiste.

Järelpiste oleks järgmine: võtta noel pisteta-
rude pahemalt poolt paremale poole mille
juures ots pahemale poole jääda. Siis jäta
teatav arv lõngu, näituseks kolm lõnga vaheli
ja torgata noel tahapoole minnes riidest
läbi pahemale poole. Sialt esimese pisti
algusest loeta kuus lõnga ettepoole ja too-
da noel paremale poole. Siis loeta jälle kolm
lõnga tahapoole tagasi ja torgata noel pahe-
male poole. Sialt loeta jälle kuus lõn-
ga ettepoole ja too-da noel paremale
poole j.n.e. Seola pistet tarvitakse pesu
õmblemise juures.

Nixipiste.

Siis pistet pahemalt poolt paremale
poole riidest läbi. Võtta teatav arv
lõngu näituseks kolm lõnga tagasi

lugedes ja pistetä nõel paremale pool-
 poole. Sealt loeta esimese pistega koos
 kuus lõnga ettepoole ja pistetä nõel
 paremale poole. Viis jäta kolm lõnga
 vahele ja pistetä nõel esimese pistega
 algusest paremale poole. Sealt jälle
 viimse pistega kuus lõnga ettepoole
 j. n. e. Seda pistet tarritakse pesu õmb-
 lemise juures. Etsti kinnitamise
 juures on käigil ühesugune viis.

/ Aulpiste.

Naagu irka harilikult pistetä nõel pare-
 malt poolt. paremale poole välja. Viis
 loeta sealt otse alla kahessa lõnga
 alt kõrvale neli lõnga. Sealt alates võetä
 kolm lõnga nõela peale ja pistetä nõel
 alt läbi paremale poole. Sealt kust nõel
 välja tuli loeta kahessa lõnga otse
 üles. Sealt neli lõnga paremale poole
 kolm lõnga võetä nõela peale ja

ja pistata alt läbi nõel jälle paremale
 poole. Sellest kohast jälle kaheksa lõnga
 otse alla ja neli paremale poole j. n. e.

— Lämbe pist.

Pistame nõela riide pahemalt poolt parema-
 le poole. Sealt loeme 6 lõnga otse alla
 ja märgime selle koha ära. Sealt loeme
 3 lõnga paremale poole, märgime koha
 ära ja sealt loeme 6 lõnga jälle üles
 ja pistame nõela riide pahemale poole.
 Pistame 6 lõnga peale ja pistame otse alla
 endisest märgitud kohast välja, nii et
 see aasast läbi tuleks. Sealt loeme jälle
 3 lõnga paremale poole ja märgime ära
 sealt otse 6 lõnga üles j. n. e.

Palistuspistes.

Pistamine nõela paremalt poolt paremale pool
loeme sealt neli lõnga otse alla ja sealt
neli paremale pool kõrvale ja pistame nõela
paremale pool välja. Sealt loeme neli lõnga
otse üles ja toome nõela jälle paremale
pool. Sealt jälle neli lõnga alla ja neli kõr-
vale jne.

Üleloomise- ehk kattepistes.

Pistame nõela paremalt poolt paremale
pool. Loeme otse neli lõnga üles, sealt
neli kõrvale ja pistame nõela paremale
pool. Sealt loeme neli lõnga otse alla ja
toome pistame nõela paremale pool. Sealt
kohast loeme neli ^{lõnga} üles ja neli kõrvale
ja pistame nõela paremale pool jne.

Ristpistes.

Pistatakse nõel paremalt poolt paremale
pool. Loetakse sealt neli lõnga otse üles
sealt pöördumist neli paremale pool kõrvale

ja pistetäakse nõel pahemale poole. Sellest kohast
loetäakse ueli lõnga otse pahemale poole ja too-
da nõel ^{riide} paremale poole. Siis loeta ueli lõnga
otse alla ja sealt paremale poole jälle ueli lõnga
ja torgatäakse nõel pahemale poole. Siis loeta
sellest kohast endise pistega koos 8 lõnga pahi-
male poole kõrvale ja pistetäakse nõel pare-
male poole. Loeme ueli lõnga otse üles ja sealt
ueli paremale poole kõrvale ja pistäme nõela
riide pahemale poole. Siis teeme nii sama edasi
kui espool juba kirjeldatud.

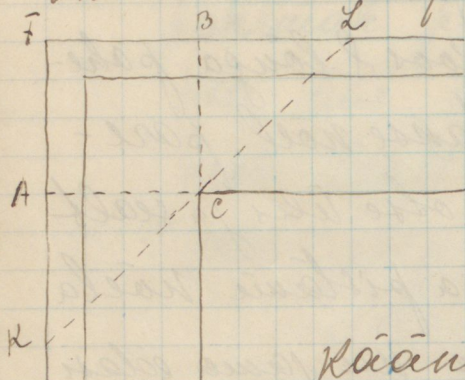
Kammitask.

Kammitaske on igate seitsi ja võib neid ka mitmet mo-
di valmistada, aga meie tegime järgmiselt: Vāetäakse ühes
pikerguse valge harv riidetükk, mis muidegi ääristist ühe-
tasaseks on lõigatud. Sellel riidel peab ääred enne üle-
loomis pistetel ära õmblemä, sest et ta muide palju
aruneb. Siis tuleb sõrvast kaks cm. riide kiskko-
ha poole mõõta ja ära märkida. Nü teeme seola
iga ääreaga. Siis peab vāatama kumb riide parem
pool on. Sellest kahe cm. äärest peab tegema poole

K40990-6

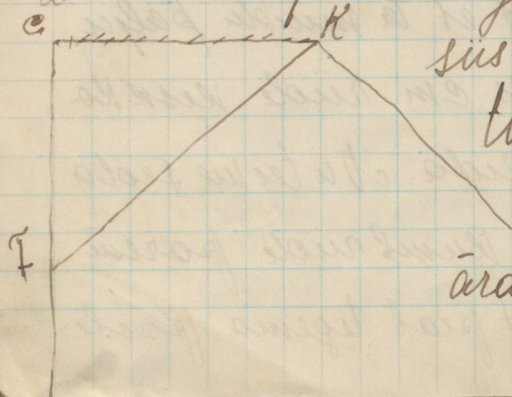

8 centimeetrilise käämise rüde pahemale poole. See laiem
 poolest centimeetiline käämis tuleb ka pahemale
 poole käämata ja sõrme ja sõrmkübara abil
 maha vajutada. Selle järel tuleksid siis nurgad valmis
 teha. Seda on parem joonistuse abil selistada.

Viitame kolmnurga ja murrame
 ta pahemale poole KL sirgjoon.
 Nii et see rüde just sealt
 tipust läbi lähem, kus laiem
 käämise rüde teine teist lõikavad.

See kolmnurk peab siis olema sarnas kolmnurk.
 Siis käämata see kolmnurk pooleks, nii et punkt
 K ja L ühelt laagerksid, mille juures see nurk
 vähepoole jääb. Nüüd ajame need ääred K ja
 C ja L üksteisele pistetel kokku. Et see nurk
 ilusam jääks tuleb nurga C juures paaripis-
 te võrra ajamata jätta. Kui nüüd kokku on aetud

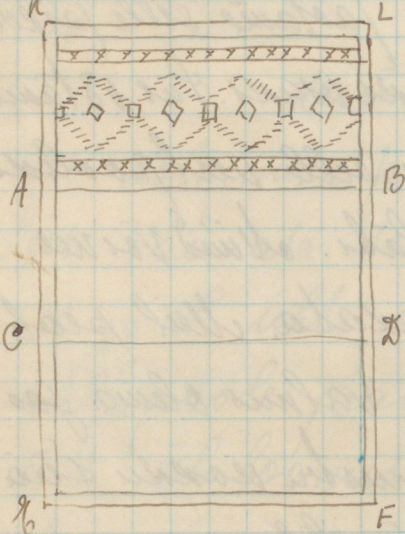

siis võtame tipust F kinni ja
 tõmbame selle nurga sirgjoon.

Lõikame kääridena selle kolmnurga
 ära, sinna parajad viitast äärit

jättes. Ja nüüd kurame ta parempidi. Et nurga⁹
täiesti pea ja ilus oleks, võtame nõela ja viidi pa-
heme suure sõlme taha ja pistame ta nurga ti-
pust pakemalt poolt paremale poole, ja tõmbame
nurpa tipu ilusti välja. Kui nüüd kõik nurgad
valmis, siis traageldame selle pooltist sentimeetrilise
käänise pakemale poole riide külge kiini. Kui nüüd
traageldatud, siis peame selle üheloome pistetel
läbi õmblema igast äärest. Nüüd jaotame selle piker-
guse riidetükki kolmeks ühepikkuseks osaks. Siis võtame
ühe otsmise poole s.o $\frac{1}{3}$ ja jagame selle veel pooleks.
Nüüd ajame valge riidi selle kuskelt läbi. Nüüd võime
seda värvilõngadega kaunistama hakata. Meil peab
aga muster enne juba paberi peale valmis olema jo-
ustatud. Igaüks võib omale nii mustrit kooku säa-
da, kui ta ise tahab. Mustrit õmblemise juures
tuleb tarvitada: ees-tapa-järel-tiivi-palistsüs-
üheloome ja ristpisteid. Nendest võib igaüks oma
mustrile vastavas pistes. Ei ole vaja mütte, et
keed kõik tingimata peavad olema, ainult nüsupused
mis kõige rohkem meeldivad. Nümmagile valget

lõppa tuleb ühepalju õmblema, nii et muster
täiesti selle osa keske kohta jääks. Otsad peab
pahemale poole käämise alla ära kinnitama. Aga
tööd peab alati puhtalt hoidma. Kui nüüd kott
muster valmis õmmeldud, siis peab seda kotti
hästi ja ettevaatlikult läbi riie rööpe pres-
sima. Siis õmbleme kotti kokku, sest pärast kon-
ku õmblemist on teda paha pressida.

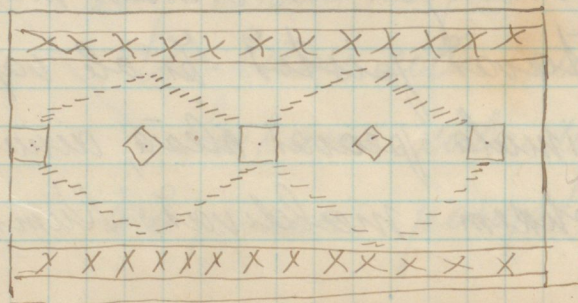
Kui meil see rööpe tükk sirgeltas
on, siis on tal KL & F-i ruutu.

Nüüd ajame ta kokku ääres:

EL ja EA ja siis teine pool FD ja

DB õmbleme ühe loomise pistetel
kokku, muidugi jääb see õmblus

pahemale poole, siis kääname
ta parempidi ja kott on valmis. Nüüd pane-
me ta ilusti kokku.

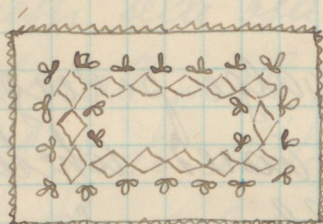

Hea

Läsitöö kott.

Selle valmistamises võtame valge pikeru-
se harva rüde tüki, millel ääred uhela-
sasseks lõigatud on. Siis õmbleme need neli
äärt üle loomise pistitel üle, et ta mit-
te arunema ei hakkaks. Nüüd võib
ääred ükskõik mis värvi lõupaga kas üle
heigeldada, nii et need sarikesed sõrva
jääksid, ehk jälle sarnapistitel ära õm-
melda. Nüüd tuleb see rüde tükk täiesti
pooliks mõista, nii et ^{üks} teine pool alumis-
ses ja teine pealmises pooliks jääb.
Nüüd võime teha kaunistamist hakata
Selles peab muster juba valmis mõeldud
olema. Ja me võime teha kas pealt poolt
üksi ehk ka alumist poolt kaunistada.
Selles võtame kas ühte värvi, ehk ka
mitmet värvi lõnga. Kui nüüd muster juba
peale õmmeldud on, siis tuleb hakata

koti sisemist poolt valmistatuna.

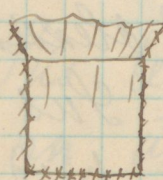
Selles on tarvis veel vatli,
värvilist satiini ja üks
kõik mis värvi riid.

Satiin jääb siis voodriks sissepoole. Satiinist tuleb pealmise riide järel mõõta nii suur, et umbes igast äärest $1\frac{1}{2}$ cm. võrra üle oleks. Siis lõikame tasukesed valmis üle jäänud riidest need oleksid: üks kääride jaoks, kas suur ehk väikene, siis sõrmkübara jaoks ja üks riide-
rullide tarvis. Päälmise pool külge võiks panna nõela raamistee ja veersed aasakesed sukavarraste ehk heegel-
nõela tarvis. Et il lastudel tuleb ülemine sõr umbes $\frac{1}{2}$ cm. võrra sisse keerata ja siis mingisuguste paunistus pistetega läbi õmmelda, nii et pistete ridade vahel väike vahe jääks, kust kummipael läbi tuleb ajada.

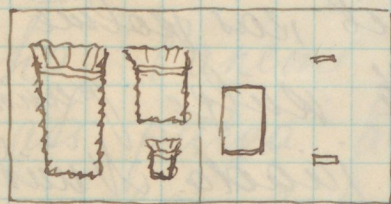
Tassu suud ajame natuke krooki, siis
on ilusamad. Kui nüüd tassud nüme-

di juba valmis on, siis võime nad
vaodri külge ajada. Selles traagel-
dame nad enne kinni. Õmblemise
juures sarvitamise mingisugust saamis-
tust pistet, kas nõutuseks ristpistet.

Sarvitavam oleks nii ajada, et kui
meie selle kodikese lahti võtame, et
siis tassu suud üles poole jääksid.

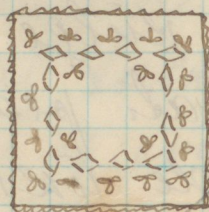
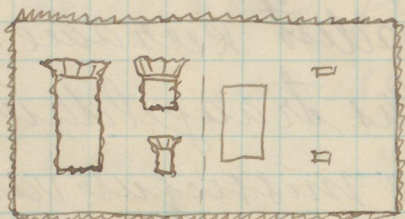

Nüüd lõikame vati tüki
vähe väiksema kui peal-
mine riie oli umbes $\frac{1}{2}$ cm.

võrra väiksema. Nüüd traageldame selle
vati vaodri külge. Põrvadest keerame sa-
liini ääred vati peale. Siis traageldame
veel ühe riide üheksaüks missuguse vati
peale, nii et äärest jääks 1 cm laiune
äär salüinist sissepoole. Siis õmbleme
selle teise vaodri ülesõõmise pistetel sa-
liini külge kinni, ja lõikame traagel
jääksid.

Seda peab aga vaatama, et nurgad hästi

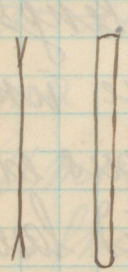
damise nüüdi välja. Nüüd tuleb see
läbi likkida. Sellers kujutame sirgeol
jooned ehk tämbame nõela otsa vürud
ette, ja mis ruudud sünnitarsid ja
õmblame siis eel pistetega läbi. Nüüd
pressime ta ära, nii sama ka pöölmise
rüole ja ajame ühte. Et ta ühe tasaselt
peale jääks ja ääred ühe laiused oleksid
siis traageldame ta enne rinni. Siis
õmblame ta sola pistel rinni. Nüüd
paneme paetad. Neid võib kas kolme
külge ehk ainult ühte külge panna.
Võib ka ilma paeltita jääda. Nüüd
on ta valmis.

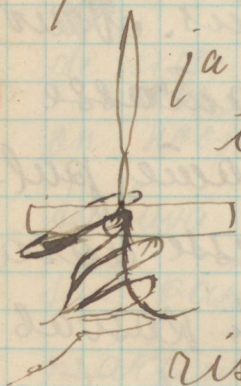
Võrgu tegemine.

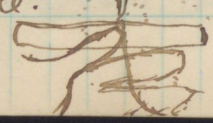
Sellers on tarvis parajat jämedat nüt
olgu ta linane ehk mis tahes. Siis

on veel üht isäralist nõela, millel mõ-
lemil pool atstes on krammid sees. Ja
üks puust lassikune pulgakene umbes
10 cm. pikk ja $\frac{1}{2}$ cm. lai ovali taoline.

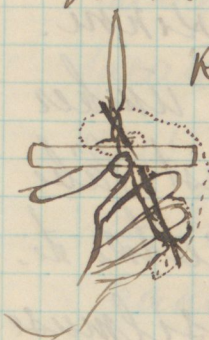
Y Nüüd tuleb selle nõela ümber aja-
da. Nüüd teeme lõnga katki ja
teeme sellest ühe silmuse ja kin-
nitame ta rusikale külge kinni.

Sis teeme sellest nüüd, mis nõela ümber
on, ühe väiksema aasa suuremest läbi.
Nüüd ei tule lõnga enam mitte katki te-
ha. Paneme pulga nüüd nii, et silmuse
ats pulga ääre vastas oleks ja hoiaime
pulka kahe esimese näpuga s.o. pöidla
ja esimese sõrmega kinni. Võtame lõnga

 ja paneme üle pulga, siis keerame
ta pulga alt ümber kolmandale
ja neljanda sõrme jälle pul-
ga peale tagasi ja paneme ta
risti endisele lõngale, pöidla pa-
neme ristile peale.

Nüüd keerame lõnga pahema käe
 poole nii, et sinna üks ^{aas} lenks rippu-
 ma jääb. Siis toome nõela alt poolt
 pulka ja pistame ta sellest ^{aasast} lenksust,
 mis kolmanda ja neljanda sõrme üm-
 ber on eespoolt alt üles ja siis edasi
 väiksemast aasast ka lähi. Nüüd laseme

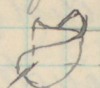
kõik sõrmed ja lõngad lahti ja
 hakkame kinni tõmbama. Tõm-
 mates lõnga oma poole, püüame
 viienda sõrmega selle jooksva lõn-
 ga kinni ja ei lase enne lahti, kui
 teised lõngad on kõik kõvasti sõlme
 tõmmatud. Siis tõmbame ka selle lõn-
 ga kõvasti ja sõlm on valmis. Nüüd
 teeme veel teise sõlme selle samasse
 aasa ja kui see valmis tõmbame pul-
 ga väga ja hakkame esimesse aasa
 jälle sõlme tegema. Nümmoodi kasvab
 võrk laiemaks. Meie teeme teatava

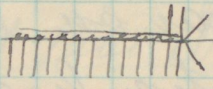
hulga silmi, nii laia kui meie võrgu
tahame saada. Suis hakkame kokku
võtma. Kokkuvõttes tuleb nii sama proo-
di teha aga ainult kaks väiksest sil-
ma tuleb ühte teha iga korra järel.
Ummargust võrgu teeme meie nii et kõik
silmad, nii misli kui tahame tulevad
ühte aasa teha. Suis teeme selle ilma
juurele kasvatamata ja kokkuvõtata
edasi nii pika kui meie tahame.
Suis teeme ka kokku.

Näo paugu kirjeldus.

Hari liialt tehta näopauk ikka kahekordse rii-
de sisse. Näopauk nii mitmes suuruses kui
on näopägi, nii siis suuremaid ja väikemaid. Et
teada näobi jaoks parajat näopauku saada,
suis paneme näobi riidel parajasse kohta ja
määrgime präätsiga ära kui pike tuleb teha.
Suis loikame lõnga mööda riidele lõhe sisse

nii pika kui meil märgitud oli. Et nööpaug
 tugevam ja ilusam jääks, selleks on kaas
 äärestamise viisi. Esimeseks oleks, kui on
 õhuke rüe, siis tuleb nööpaug üleloomise
 pistetel sõravast üle õmmelda, umbes paari
 kolme lõnga kauguselt. Teine äärestamise
 viis on kui paksu rüe. Siis ajada sõravast
 paari lõnga kauguselt lõnga nööda el-
 pistetel läbi. Nüüd hakkame teha nööp-
 augu pistetel üle katma. Nööpaugu tuleb
 peale hakata parema käe poolt õmmeldes
 parema poolt. Selleks kinnitame nüüd, pistes
 nõela riide poolt nööpaugu sõra poolt paari
 pistega, nii laialt kui meie nööpaugu pisted
 tahame teha. Nüüd pistame nõela riide
 paremalt poolt paremale poolt väga just
 säält sõravast kohast, kus meil enne nüüdi
 ots sai kinnistud. Nõela pistamine riide sisse
 aga kohe läbi ei lömba, siis võtame selle
 nüüdi, mis nõela silmest tuleb ja paneme

ta üle nõela pahemalt poolt paremale pool-
le. Kus tõmbame nõela

väga, mitte oma pooli vaid ülesse nõop-
augu sörva poole. Ja jälle pistame nõela
pahemalt rüde poolt paremale poole lõime
niidi pahemia kää poolt paremale üle jne.
Selle juures tuleb vaadata, et need pistet
ikka otse jääksid aga mitte viidaksile.
Kui meie nüüd nõopaugu nurga juure saame
siis teeme selle nii, et kolm pistet oleksid
ise seisakus. Esimene oleks vähe poolvil-
tu, teine otse nõopaugu lõike sihis ja
kolmas jälle viltu ja siis teeme endises
sihis jälle kolasi. Nüüd jätka-
ta nõopaugu juures tuleks järgmiselt:
Meil on ülaval aas kinni tõmmatud niidid
jätame sinna ühe väikse lahtise aasa
ja kinnitame otse pahemale poole
teiste pistete vahel kuidagi kinni.
Võtame uue niidi põimime otse pahemale
pooli ja pistame nõela sellest aasast

läbi ja nüüd läheb endist vüsi edasi kuni
 teise nurgani. Sinna jõudes peab viimane
 piste jääma esimesega kokkupuuti. Siis pis-
 same säält paar kolm lünga lahtiselt
 nõopaugu laiuselt teise piste äärest teise
 nii et sinna nagu aasake jääb. Selle ümbrüü
 nõopaugu pistetel üle. Siis kinnitame nüüd
 pahemale poole ja ongi valmis. See nõop-
 auk on teinepoolt otsast ümmargune
 seda tarvitatakse enamasti pesu ja palitü-
 juures. Kus nõop rohkem otta poole pidama
 jääb. Aga on veel, kus mõlemilt poolt
 otsast terav on neid tarvitatakse padja
 püüridel, teki linadel j.t. kus nõop kesk-
 kokska kandma jääb.

Nõop

Nõobi tegemises on meil tarvis mingisugune
 ümmargune pulgakene nii jäme, kui meie
 nõobi tahatne teha. Selle ümber ajame
 umbes 7-8 korralt horilisku nüsti ja

21
Kõrsume siis nüüdiga läbi põimida, et nü-
dixesit koormale jääksid siis võtame selle pul-
ga pealt ära. Nüüd hakkame seda nõopangru
pistetel üle tegema, selle juures hästi kihti
ja kõvasti. Kui oleme jõudnud esimese aasa-
ni, siis pistame nõela esimese pisti aasast
läbi, et aru eisa kuhu on lõpetatud. Nüüd
möödame nõobi silmaga umbes paoliks
ja kurame tale nüdi ümber. Siis teeme
seda sama ka teist pidi, nii et esimesel
rüsti jääb. Seal juures jääb keskele üks aas.
Kui teist kord on ümber pandud, siis pis-
tame nõela paremal poolt pahemale pooli
alla ja sellest aasast läbi. Nüüd võime
saadud vahed veel oma korda poolitada
istaranis siis on see tarvilik kui on suur
nööp, et ta siis tugevamaks jääks. Nüüd
võime keskele nende lõugade sisse mustriid
põimida. Näitusena põimime keselt peale
hõõrdes iga üht lõnga alla teist nõela
peale jättes, väikse rattakese keskele

lõik ka teistmoodi teha, nii kuidas keegi
aga tahab.

Hea.

Loomine.

Loomise on mitmel moodi, kuid meie loime
järgmiselt: kõige peal on tarvis lõnga
ja kars varrast. Nüüd võtame lõnga parema
ümber kae nü, et ots pöo sisse jääb ja viime
ka kae peale nü, et ka risti jääb üle teise.
Siis võtame (teise) varda pistame kae peal
pingul oleva lõnga alla pahema kae poalt
parema poole ja tõmbame lahti olevast
lõngast silmuse selle alt läbi selle varda
võtame nüüd oma pahemasse kätte ja pane-
me lõnga pahema kae esimese sõrme
pääle aidates järgmisestega teda kinni
hoida. Siis pistame teise varda oma
poalt alt sellest silmusest läbi üles

poolt, tõmbame lõngast silmuse pannes paremalt poolt pahemale poolt lõnga alt varda ja tõmbame selle endisest silmusest läbi.

Nüüd peame selle saadud silmuse esimese varda pääle panema, selles pistame esimese varda paremakäe poolt üles poolt silmusest läbi ja nüüd võime jälle uute silmuste loomist jätkata.

Parempidi ja pahempidi kuulumine. Kuulumist on kahte moodi parempidi ja pahempidi. Parempidi kuoluotes tuleb nüüd sama kui loomise juures varras pista silmusest läbi oma poolt väga poolt. Sõs tõmmata näpu peal olevast lõngast silmus läbi endisest silmusest mille juures see varda pealt mahetub lasta. Ja nii teeme ikka edasi.

Pahempidi tehes tuleb varras vastu pi-
dises sihis silmusest läbi tõrgata
kui enne peame lõnga tooma õnna
poole varrast. Siis paneme lõnga üle

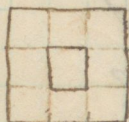
varola nii et aas lahtiselt
riippuma jääb. Nüüd hoides
lõnga pingul ümber varda
püme selle saadud silmuse
seisest läbi varrast (tõrgasi)

tagasi endisest silmusest läbi lüka-
tes. Ja selle järel laseme vana silmuse
varda pealt ära. Ja nii
seeme edasi.

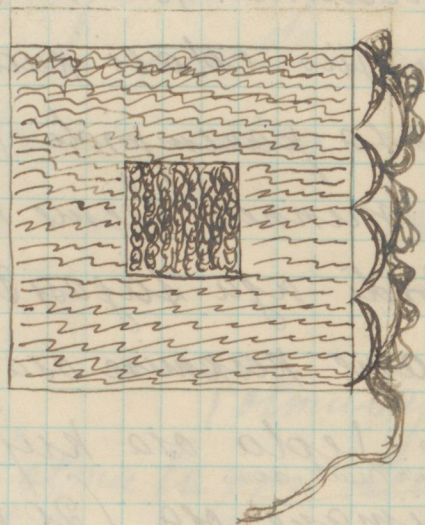
Tolmulapp.

Tolmulappi seeme kahevardaga.
Selleks loome ühele vardale 60 sil-
must, ja jaotame need kolme osasse
nii tuleks igasse osasse 20 silmust.

25
Nüüd kujune parempidi edasi, tagasi
20 korda. Selle juures alati värda
algusest, toome lõnga oma poole
vardaid, võtame esimese silma ku-
dumata ära. Ja nii et pista-
me värda silmusest läbi, nii-
sama kui meil pahempidi ku-
dumise juures oli. Kui silmus
on kudumata ära väetud, siis võime
lõnga tagasi varraste vahet kohalt
teine poole vardaid. Kui meil 20
korda kujutud on, siis edasi kududes
teeme keskmise osa parempidi. Pahi-
ma kõe poole minnes teeme kõik
silmused parempidi aga tagasi tülles
(ümber keerates) peame keskmise osa pa-
hempidi kuduma. Seola osa kujune
ka 20 korda, ^{nii et sõuna ruut, ääres} Viimane osa (20 korda)
tuleb nii sama kududa kui aluminegi.
Lõpus viimase korra teeme nii, et

esimese silmuse võtame kudumata liise
 kujume ära ja süst lõmbame tegemata
 silma üle tehtud silma. Siis teeme jälle
 järgmise ära ja lõmbame uelise silma
 sellest üle j.n.e. Siis kinnitame lõnga
 otsa ära nii sama ka alguses oleva otsa.
 kaunistusena selle lapi ümber võib mida-
 gi heegeldada. Värvide tume tal peal
 ühte nurka arasa mille abil teda rip-
 puma võib panna, siis pressime ta ära.

Luka kudumine.

Kõige esimeseks tuleks muil silmad üles lüua,
 nüüd aga kui suure loka mää tahame teha.

Ütlime et loome üldse 84 silma siis oleks
 iga varda peal 16 silma. Nüüd teeme suka
 looduse kaks silma parempidi ja kaks pahem-
 pidi. See tuleks nüüd pikk kuu $1\frac{1}{2}$ varda silmu-
 se korda, nii siis 24 $\frac{1}{2}$ silmuse pikkune. Sellele
 võib ka kainsugu kaunis lusi sisse teha. Selle
 järel teeme lihtsa osa mis oleks $4\frac{1}{2}$ varda
 silmuse korda s.o. 72 silmuse pikkune. Nüüd
 tuleks suka kahandatar osa $3\frac{1}{2}$ varda silmu-
 se korda s.o. 56 silmuse pikkune. Esileks peagu
 väga arvama mis korda meil saab kahan-
 dada. Kokkuvõtte juures väliselt sarnane saadus
 et kui meil on näit. 16 silma vardal siis jagame
 selle kahele ja võtame maha ühe s.o. $16:2=8-1=7$
 tähendab meil tuleb üldse teha 7 kahandamis-
 korda. Nüüd võtame 56 - 7 jääb 49 silma
 iga kahandus korra vahel tuleks teha veel
 kahandamata osa. Siis on 7 kahandus korda
 siis oleks järjekorralt 6 vahet. Nüüd jagame
 $49:6=8$ ja järel jääb 1. Iga kahandus
 korra vahel tuleks teha 8 korda, ja kas kol-
 ge esimesele või kõige viimasele korrale 9
 korda. Nüüd oleks meil kahandatar osa teh-
 ni. Selle järel teeme veel $1\frac{1}{2}$ ^{varda silmuse} korda kahanda-
 mata osa ja siis peaks kanna lakk.

Kanna lakk tuleb peenole samade varres-
 te pealt edasi kust meie kokku võtsime. Sinna
 jäi meil vähem silma kui kahe esimese varda
 peale ja nii see peabgi olema. Võib aga iga
 varda peal ühepaugu silmi olla. Kanna lakk
 tuleb kolme varda abil kaies edasi tagasi minnes
 parempidi tehke ja tagasi tülles pahempidi
 liika võttes esimese silma ilma tegemata. Kanna
 lakk tuleks teha $1\frac{1}{2}$ algus varda silmuse korda kui
 lakk valmis siis tuleb kanna. Selleks jagame
 silma kolme ossa. Ütlime et meil oli üldse 24
 silma kannal, kümme vardal 12 silma.
 Nüüd saame 12asse osasse 8 silma, ja meil on
 kaks äärmist ja üks keskmine osa. Esimese
 kokkuvõtte teeme paremalt poolt ja mitte
 esimese või teise varda pealt. Esimesed

8 silma kujune ära ja keskmiseb osest kujune
 4 silma. Siis teeme viimase keskmise ja esimese
 äärmise ^{Silma II} vahel vahemäki. Siis korratakse kogu ringi
 jättes teised äärmised silmad tegemata. Esimese
 kokkuvõtte silma võtame ümber tegemata ära ja
 nüüd kujune parempidi kuni järgmise varda
 äärmise silmadeni. Siis võtame jälle viimase
 keskmise ja esimese äärmise silma ja teeme
 nii et esimese silma võtame tegemata teise
 äärmise ära ja tõmbame tegemata silma üle
 tehtud silma. Korratakse ringi ja võtame esimese
 silma tegemata ära ja kujune jälle kuni
 järgmise kokkuvõtteeni. Kokku võtame nii
 kogu kuu äärmised silmad mõlemilt poolt
 ära kaovad ja ainult keskmised jäävad. Siis
 on kant valmis. Nüüd jäi meil kahele poole
 kanda silmade kida, need peame üles võtma ja
 seda teeme nii nagu harilikult ikka kuju-
 me tommates silma sisemisest aasast silma
 se läbi ja nii teeme kuni kõik üleva. Siis tee-
 me korra ringi ja hakkame laba tegema.
 Esiteks tuleks kogu teha kahandata osa
 mis $1\frac{1}{2} = 24$ algus varda silmuse korda pikk
 oleks. Kokkuvõtte kordi oleks meil nii palju
 kui mis silma meil nüüd kanna varrastel
 rohkem on kui esimestel varrastel. Ütleme nüüd
 oli 5 silma rohkem kummalgi poolel. Siis on
 jällegi sarnane saadus et kokkuvõtte korda
 arv (5) tuleb maha arvata sellest pooleist
 varda silmuse korrast $24 - 5 = 19$ ja siis on
 veel sarnane saadus et sellest (19) tuleb veel
 maha arvata 3 või siis $19 - 3 = 16$ Nüüd kalm
 korda võib pärast kahandamata osale juurde
 lisada kokku võtta tuleks esimese kanna
 varola algusest ja teise lõpust. Ja mõlemil
 korral tuleb kaks silma vahemäki kokku
 teha, nüüd jääksid nagu väikesed terad kokku
 võtte kohale. Iga kokku võtte vahel tuleks
 ka kahandamata osa teha. Need kuusteist
 silma jagame üle kokkuvõtte vaheli ära.

ksitexs teeme esimese kokkuvõtte
 siis teeme ühe korra vahele kokku-
 võtmata. siis võtame jälle kokku
 ja teeme. siis 2 korra vahele siis
 3 ja järgmisele 7 korra. Kui

1 kahandamis osa teh-

2 siis siis teeme jällegi

3 $1\frac{1}{2}$ algus varda silmuse

4 korra kahandamata osa.

5 siis hakkame ahendam

6 mis nü sama tuleb, kui

7 pesukindal. tegime.

